Dosarul nr. 2-24110982-05-3a-07102024

Curtea de Apel Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

11 octombrie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
specializat in contenciosul administrativ
în componenţa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător: Vitalie Movilă
judecătorii: Evghenii Dvurecenschii, Serghei Pilipenco
cu grefierul: Margarita Flocea
cu participarea:
apelantului: Ion Duca,
apelantului: Ion Avram,

judecând în ședința publică în ordine de apel cauza de contencios administrativ la acțiunea reclamanților Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva pârâților Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc nr.8/39, la apelul declarat de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024 -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data 02 octombrie 2024 reclamanții ***Ion Avram, Maria Parşova, Ion Duca*** au depus acțiune în procedura de contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 şi Comisiei Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ, și obligarea adoptării unui alt act administrativ.

În motivarea acţiunii reclamanţii Ion Avram, Maria Parşova şi Ion Duca indică că prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare” au fost desemnate următoarele candidaturi pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc (satul Sadîc, satul Taraclia) din partea Consiliului comunal: Andrei Dimcea, Ana Sobor, Maria Parşova, membru supleant - Silvia Rotari.

Invocă, că decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024, a fost comunicată persoanelor desemnate la data de 13.09.2024, iar la data de 18.09.2024 secretarul Consiliului comunal Sadîc, Ion Duca, prin intermediul poştei electronice cantemir@cec.md a transmis decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024, în adresa Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 şi Comisiei Electorale Centrale.

Reclamanţii susţin, că Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 a intrat în vigoare la data adoptării, este valabilă şi produce efecte juridice.

Menţionează, că actul administrativ de desemnare a candidaturilor pentru funcţia de membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc din partea Consiliului comunal trebuie să fie respectat de către Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8, alte autorităţi publice, persoanele terţe etc.

La 23 septembrie 2024, Consiliul electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr.8 a adoptat hotărârea nr. 4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39, cu mai multe încălcări, fără a ţine cont de Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024.

Reclamanţii consideră, că hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 a fost adoptată cu încălcarea art. 38 alin. (10) lit. a), b) din codul electoral, care stipulează: „*membrii biroului electoral al secţiei de votare se desemnează după cum urmează, 3 membri sunt desemnaţi de către consiliul local, câte unul este desemnat de fiecare partid politic reprezentat în Parlament*”, precum şi a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secţiei de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023: „membrii biroului electoral al secţiei de votare se desemnează după cum urmează: 1) 3 membri sunt desemnaţi de către consiliul local; 2) câte unul este desemnat de fiecare partid politic reprezentat în Parlament”.

La data de 26 septembrie 2024, reclamanţii au contestat Hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 Consiliului electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr.8 la Comisia Electorală Centrală.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024 „Cu privire la contestaţiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 şi CEC-10Apr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Ion Duca, Ion Avram şi Maria Parşova" fiind declarate inadmisibile contestaţiile depuse.

Specifică, că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024, este ilegală şi urmează a fi anulată din motiv că examinarea contestaţiilor s-a efectuat cu încălcarea Regulamentului privind procedura de examinare a contestaţiilor în perioada electorală, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023.

Potrivit pct. 16 lit. b) în Regulamentul menţionat, membrul raportor comunică autorului contestaţiei referinţa depusă, cu toate acestea, reclamanţilor nu i-a fost comunicată referinţa depusă de către Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8, precum şi actele anexate la referinţă. Astfel, CEC şi-a încălcat propriul Regulament.

Atrage atenţia, că în cadrul şedinţei Comisiei Electorale Centrale, Ion Duca a fost întrebat de către preşedintele şedinţei calitatea sa de contestatar, iar Ion Duca a menţionat că contestaţia (cererea prealabilă) a fost depusă în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc, precum şi în calitate de alegător.

În cadrul şedinţei, Ion Duca a solicitat de două ori o pauză de 10 minute pentru a prezenta împuternicirile delegate dumnealui de către Consiliul comunal Sadîc prin Decizia nr. 03/02 din 31.05.2024, însă preşedintele şedinţei a refuzat acest fapt.

De asemenea indică că reclamantul Ion Avram a depus contestaţia în calitate de Consilier PAS în Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc nr.8/39, precum şi de alegător. Cu toate acestea, Comisia Electorală Centrală a considerat că Ion Duca şi Ion Avram nu au avut dreptul de a depune contestația, intitulată cererea prealabilă.

Totodată, reclamanții menționează că Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 nu interzice consilierilor locali sau funcționarilor publici de a contesta actele administrative, inclusiv cele adoptate de către organele electorale.

Referitor la contestația semnată de către Maria Parşova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 în componența biroului

electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 şi care consideră ca fiind ilegal neinclusă în componența electorală, Comisia Electorală a considerat fără just temei că Maria Parşova este terţ şi că „terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrative individual) nu sunt destinatarii acestuia" (art. 11 alin. (2) din Codul administrativ).

De asemenea, reclamanţii comunică că Comisia Electorală Centrală incorect concluzionează că „drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintarea candidaturii, fiind un drept al unui terţ, care este admisibil în procedura administrativă doar în situaţia în care dreptul de bază se revendică de persoana avenită, ceea ce în speţa de faţă lipseşte, or, nicio persoană care a iniţiat procedura prealabilă nu întruneşte criteriile de admisibilitate.

Reclamanţii consideră, că revendicarea de către Consiliul local constituie un drept ce poate fi solicitată prin intermediul reprezentantului său delegat în baza deciziei.

Susţine, că Comisia Electorală Centrală s-a contrazis şi desconsideră faptul că Maria Parşova nu a depus cerere prealabilă şi că nu are dreptul de a contesta Hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8.

Or, Maria Parşova, fiind desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 în componenţa biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 şi nefiind inclusă în componenţa acestuia, a avut dreptul de a depune cererea prealabilă în calitate de persoană vătămată (alegător), fiindu-i încălcat dreptul de a fi inclusă şi de a activa în componenţa biroului electoral.

Menţionează, că hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 din 23.09.2024 a Consiliului electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr.8 este un act administrativ defavorabil, iar Maria Parşova a avut dreptul de a depune cererea prealabilă, iar Comisia Electorală Centrală era obligat să o admită.

Relatează, că reclamanta Maria Parşova a fost desemnată în mod legal în calitate de membru al biroului electoral, Consiliul Electoral era obligat să o includă în componenţa biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39.

Susţine, că chiar şi în situaţia în care se consideră Maria Parşova este terţ, aceasta a avut dreptul de a contesta hotărârea ilegală a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8, şi a solicita obligarea

Consiliului electoral să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea în conformitate cu prevederile art. 205 alin. (5) din Codul administrativ.

Reclamanţii Ion Avram, Maria Parşova şi Ion Duca solicită anularea ca fiind ilegală a hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2978 din 29.09.2024 „cu privire la contestaţiile (cererile prealabile) nr. CEC-10Apr/2 şi CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Duca Ion, Avram Ion şi Parşova Maria, obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 cu introducerea următoarelor modificări în hotărârea nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 şi anume: să includă în preambulul hotărârii, după textul „nr.2663/22024" sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024; să substituie sintagmele „Registrul Funcţionarilor Electorali" de la poziţiile „Andrei Dimcea, Ana Sobor" cu sintagmele „reprezentantului Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadic nr.05/01 din 13.09.2024"; să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadic" de la pct.3 cu sintagma "Secretarul Consiliului comunal Sadîc, Ion Duca". Obligarea Consiliului electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr.8 de a include pe Parşova Maria în calitate de membru al Biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc nr.8/39, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024. Să se suspende până la pronunţarea unei hotărâri definitive executarea Hotărârii nr.4/39 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8.

La data de 03 octombrie 2024, de către ***reprezentantul pârâtului Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir. 8, Svetlana Petreanu*** a fost depusă ***referinţa*** la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Duca, Ion Avram şi Maria Parşova, împotriva Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 şi Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea referinţei indică, că în conformitate cu acţiunile stabilite în programul calendaristic, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2633/2024, precum şi în temeiul art. 38 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, la data de 16 septembrie 2024, a recepţionat demersul primarului Comunei Sadîc, Ilie Porumbescu prin care a informat că de la data de 29.03.2024, Consiliul comunal

Sadîc nu s-a mai întrunit în şedinţă şi în perioada următoare nu se planifică şedinţa Consiliului comunal Sadîc, astfel, solicitând respectuos de a suplini componenţa Biroului electoral al secţiei de votare (BESV) Sadîc nr. 8/39 cu candidaţi din registrul funcţionarilor electorali.

Explică, că în conformitate cu acţiunile stabilite în programul calendaristic, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2633/2024, precum şi în temeiul art. 37 alin. (1) lit. b), 38, 134 şi 198 din Codul electoral nr. 325/2022, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, a hotărât: „1. Se constituie Biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 în componenţă numerică de 9 membri. 2. Se aprobă componenţa nominală a Biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 cum urmează: Avram Ion - Partidul Politic „Partidul Acţiune şi Solidaritate", Bejan Silvia-Registrul Funcţionarilor Electorali, Chircu Maria- Registrul Funcţionarilor Electorali, Dimcea Andrei- Registrul Funcţionarilor Electorali, Duşa Natalia- Registrul Funcţionarilor Electorali, Miliş Maris- Partidul Politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova", Parşova Eugenia- Registrul Funcţionarilor Electorali, Sobol Ana- Registrul Funcţionarilor Electorali, Socolov Liudmila - Registrul Funcţionarilor Electorali. Precum, şi s-a hotărât pct. 3. „Secretara Consiliului comunal Sadîc va convoca, până la 26 septembrie 2024, prima şedinţă a biroului electoral al secţiei de votare".

Susţine, că la data de 27 septembrie 2024, ora 09:29, a recepţionat cererea prealabilă depuse de Ion Avram, consilier PAS în Consiliului comunal Sadîc, membru Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 şi Maria Parşova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13 septembrie 2024, pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc (satul Sadîc, satul Taraclia) din partea Consiliului local, prin care a solicitat obligarea Consiliului electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr. 8 să includă în preambulul Hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024, după textul „nr.2633.2024" sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024", obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 să substituie sintagmele „Registrul Funcţionarilor Electorali" de la poziţiile „Dimcea Andrei, Sobor Ana", cu sintagmele „reprezentantul Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024" din Hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024, obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadîc" de la pct. 3 din Hotărârea nr. 4/39 din

23.09.2024 cu sintagma „Secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion", precum şi obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 să o includă pe Parşova Maria în calitate de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024.

Menţionează, că la data de 27.09.2024, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale Cantemir nr. 8, în conformitate cu prevederile Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28.12.2006, a solicitat Cancelariei de Stat, Oficiul Teritorial Cahul efectuarea controlului de legalitate a deciziei nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare, emisă de Consiliul comunal Sadîc.

Relevă, că potrivit comunicării Cancelariei de Stat, Oficiul Teritorial Cahul nr. 1303/0T_2-396 la nr. 7 din 27 septembrie 2024, s-a constatat că în Registrul de Stat al Actelor locale nu este publicat actul administrativ decizia nr. 05/01 din 13 septembrie 2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare, emisă de Consiliul comunal Sadîc 13 din septembrie 2024), explicând că, în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (7) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436 din 28.12.2006, deciziile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.

Totodată, remarcă că Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, comunică că, aceeaşi cerere prealabilă depusă Duca Ion, secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, a depus la Comisia Electorală Centrală o contestaţie (cerere prealabilă), înregistrată sub nr. CEC-10APr/2 din 26 septembrie 2024 împotriva hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39" a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, precum şi aceeaşi cerere prealabilă depusă de domnul Ion Avram, consilier în Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, şi doamna Parşova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc, a fost depusă şi la Comisia Electorală Centrală, înregistrată sub nr. CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024.

Astfel, relatează că în cadrul examinării prealabile a contestaţiilor, după formă şi conţinut, s-a stabilit că acestea au acelaşi obiect, aceiaşi subiecţi şi aceleaşi cerinţe, fiind anexate aceleaşi probe, astfel, potrivit art. 44 alin. (4) din Codul administrativ nr. 116/2018, pentru desfăşurarea cu celeritate a procedurii administrative, autoritatea publică este în drept să admită examinarea concomitentă a mai multor petiţii depuse de mai mulţi participanţi la aceeaşi autoritate publică când, în baza raportului material-juridic dintre participanţi, ele se află în conexiune prin pretenţiile revendicate sau problemele comune şi când există posibilitatea examinării lor în aceeaşi procedură şi de aceeaşi autoritate publică, precum şi în susţinerea prevederii menţionate, reţinând şi art. 80 alin. (1) din acelaşi cod, care stabileşte că, în cazul în care drepturile sau interesele legitime, respectiv obligaţiile care formează obiectul diferitor proceduri administrative iniţiate în faţa aceleiaşi autorităţi publice, au la bază aceeaşi situaţie de fapt sau acelaşi temei de drept, procedurile pot fi conexate, pentru a asigura realizarea eficientă a procedurilor administrative, conform principiilor prevăzute la art. 28 şi 29 din Codul administrativ nr. 116/2018, Comisia Electorală Centrală a decis conexarea contestaţiilor şi examinarea acestora într-o singură procedură administrativă, astfel că, la data de 29 septembrie 2024, Comisia Electorală Centrală prin Hotărârea nr. 2978 a hotărât a declara ca inadmisibile contestaţia nr. CEC-10APr/2 din 26 septembrie 2024 depusă de domnul Ion Duca, secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, şi contestaţia nr. CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depusă de domnul Ion Avram, consilier Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, şi doamna Parşova Maria.

Le fel, indică că Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 în temeiul pct. 15 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestaţiilor în perioada electorală, adoptat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128 din 18 iulie 2023, verificând din oficiu dacă sunt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea cererii prealabile (contestaţiei), constată că cererea prealabilă (contestaţia) depusă de Ion Avram şi Maria Parşova nr. CP-1 din 28.09.2024 împotriva Hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, privind constituirea Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, a constatat că nu întruneşte condiţiile de admisibilitate prevăzute de art. 93 alin. (2) lit. f) din Codul electoral, şi anume fiind constatat faptul că există o hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept (Hotărârea nr. 2978

din 29 septembrie 2024 a Comisiei Electorale Centrale), a hotărât a declara inadmisibilă cererea prealabilă (contestaţia) depusă de Ion Avram şi Maria Parşova nr. CP-1 din 28.09.2024 împotriva Hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, privind constituirea Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39.

Ca urmare a celor relatate, precizează că Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, prin hotărârea emisă cu nr. 6/4 din 01 octombrie 2024, a motivat declararea inadmisibilităţii cererii prealabile (contestaţiei) depuse prin faptul că, există o Hotărâre cu privire la un litigiu electoral între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept, Hotărârea nr. 2978 din 29 septembrie 2024 a Comisiei Electorale Centrale. Totodată, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, în subsidiaritate cu argumentele invocate de către Comisia Electorală Centrală în hotărârea sa, şi anume privind statutul - calitate contestatorilor şi a dreptului vătămat, constată că, calitatea de subiect al unei contestaţii ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local, nu este prevăzută de prevederile art. 94 din Codul electoral.

De asemenea, comunică că cadrul legal aferent activităţii secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuţii secretarului acestui organ să înainteze în nume şi iniţiativă proprie contestaţii asupra acţiunilor altor entităţi publice, în cazul de faţă ale organului electoral şi, subsecvent, să înainteze acţiuni în instanţa de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluţie. Or, conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, una dintre competenţele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanţele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorităţi publice.

Prin urmare, apreciază că nu ţine de competenţa secretarului iniţierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral.

Subsidiar, indică că acesta nu a anexat dovada deţinerii împuternicirilor de a acţiona în numele şi interesele consiliului local vizat. Mai mult, potrivit art. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006, secretarul îndeplineşte atribuţiile sale sub autoritatea primarului, iar din materialele speţei se atestă faptul că actuala componenţă a biroului electoral s-a stabilit anume reieşind din activitatea administrativă a primarului, ceea ce denotă faptul că acţiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia, în mod independent.

Astfel, constată că secretarul consiliului local Ion Duca, nu este persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

Suplimentar, indică că în ceea ce priveşte condiţiile de admisibilitate invocate, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, şi anume privind statutul - calitate contestatarilor şi a dreptului vătămată, constată că, Ion Avram, deţine calitatea de membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadic nr. 8/39, astfel că, se relevă a fi indicate prevederile art. 94 alin. (2) din Codul electoral, care stabileşte că, funcţionarii electorali, observatorii, precum şi asociaţiile
obşteşti care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestaţii împotriva organului electoral care le-a aplicat sancţiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) şi alin. (8). Astfel, funcţionarii electorali, adică membrii biroului electoral al secţiei de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situaţia în care prin acestea le-a fost aplicată o sancţiune, în alte cauze contestaţiile înaintate nu întrunesc condiţiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor şi scopului legitim urmărit de funcţionalitatea acestuia.

Așa dar, Comisia Electorală Centrală atestă faptul că revendicarea înaintată de către contestatorul Ion Avram, este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă.

În ceea ce priveşte admisibilitatea revendicărilor înaintate de către contestatoare Maria Parsova, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024, pentru funcţia de membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, atrage atenţia că, potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu art. 38 alin. (10) lit. a) din Codul electoral, dreptul de a desemna 3 membri în componenţa Biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul de a înainta candidaturi aparţine consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal.

Remarcă, că faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obţine drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Potrivit art. 11 alin. (2) din Codul administrativ, terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, relevă faptul că, drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintare a candidaturii, fiind un drept al unui terţ, care este admisibil în procedura administrativă doar în situaţia în care dreptul de bază se revendică de persoana avenită, ceea ce în speţa de faţă lipseşte, or nici o persoană care a iniţiat procedura prealabilă nu întruneşte criteriile de admisibilitate.

În circumstanţele şi în corespundere cu cele indicate supra, Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 solicită respingerea cererii de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Avram, Maria Parşova, Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ, ca fiind neîntemeiată.

La data de 04 octombrie 2024 ***pârâtul Comisia Electorală Centrală*** a depus ***referinţa*** la cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Ion Duca, Ion Avram şi Maria Parşova, împotriva Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 şi Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea referinţei indică, că nu sunt acord cu susţinerile reclamanţilor şi solicită declararea acţiunii ca fiind inadmisibilă pentru următoarele motive de fapt şi de drept.

Notează că, reclamanţii au depus la Comisia Electorală Centrală două contestaţii, înregistrate sub nr. CEC-10APr/2 şi CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024.

În cadrul examinării contestaţiilor Comisia a solicitat opinia CECER Cantemir nr. 8. Atât contestaţiile cât şi referinţele au fost plasate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md la directoriul Alegeri prezidenţiale, 20 octombrie 2024 - Contestaţii depuse la Comisia Electorală Centrală-poziţiile 3 şi 4 din listă, pentru a fi posibil vizualizarea acestora de către subiecţii interesaţi.

Invocă, că Comisia Electorală Centrală a examinat contestaţiile în termenul legal stabilit de art. 100 din Codul electoral nr. 325/2022 în şedinţa publică din 29 septembrie 2024, iar părţile au fost invitate în modul corespunzător şi prezente la

şedinţă, iar la cerere au putut beneficia de dreptul de a lua cunoştinţă de dosarul administrativ.

Potrivit hotărârii adoptate Comisia specifică următoarele, că în conformitate cu art. 91 alin (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 statuează că, prin contestaţie se înţelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acţiuni sau obligarea organului electoral la inacţiune.

Reiterează art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022. în calitate de subiect al contestaţiei poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de iniţiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul electoral.

Prin urmare, din norma menţionată a Codului electoral nr. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestaţii ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local.

De asemenea, indică că cadrul legal aferent activităţii secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuţii secretarului acestui organ să înainteze în nume şi iniţiativă proprii contestaţii asupra acţiunilor altor entităţi publice, în cazul dc faţă ale organului electoral şi, subsecvent, să înainteze acţiuni în instanţa de judecată în cazul dezacordului eu o eventuală soluţie. Or, conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea. nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, una dintre competenţele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanţele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorităţi publice.

Prin urmare, indică că nu ţine de competenţa secretarului iniţierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral.

Subsidiar, relevă că acesta nu a anexat dovada deţinerii împuternicirilor de a acţiona în numele şi în interesele consiliului local vizat.

Pârâtul, reliefă şi prevederile art. art. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, potrivit căreia, secretarul îndeplineşte atribuţiile sale sub autoritatea primarului, iar din materiale speţei se atestă că actuala componenţă a biroului electoral s-a stabilit anume reieşind din activitatea administrativă a primarului, astfel acţiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia, în mod independent.

Astfel, se constată că secretarul consiliului local înaintând acţiunea în contencios administrativ şi-a depăşit atribuţiile funcţionale nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denota caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

În ceea ce priveşte admisibilitatea revendicărilor înaintate de către Ion Avram, consilier local, care deţine calitatea de membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, Comisia cu titlu de principiu relevă că, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcţionarii electorali, observatorii, precum şi asociaţiile obşteşti care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestaţii împotriva organului electoral care ie-a aplicat sancţiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) şi alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior".

Prin urmare, susţine că funcţionarii electorali, adică membrii biroului electoral al secţiei de votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situaţia în care prin acestea le-a fost aplicată o sancţiune, în alte cauze contestaţiile înaintate nu întrunesc condiţiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor şi scopului legitim urmărit de aceste funcţii.

Menţionează, că revendicarea înaintata de către Ion Avram este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă. În ceea ce priveşte admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Maria Parşova, desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024, pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc, Comisia atrage atenţia că, potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Astfel, în conformitate cu art. 38 alin. (10) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022, dreptul de a desemna 3 membri în componenţa biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul de a înainta candidaturi aparţine consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal. Faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obţine drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Remarcă, că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condiţiile fundamentale pentru ca acţiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilităţii. Cu alte cuvinte, pentru ca o acţiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat.

Aceasta asigură că doar persoanele cu un interes juridic real şi direct pot iniţia astfel de acţiuni, garantând astfel eficienţa şi relevanţa procesului judiciar. Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susţinerile formulate prin cererea dc chemare în judecată.

În conţinutul acestei cereri, reclamanţii trebuie, să invoce explicit vătămarea dreptului propriu, expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 şi 189 din Codul administrativ, cum ar fi „drept vătămat" şi „încălcarea unui drept al său", se referă la drepturi subiective concrete.

Astfel, consideră că reclamanţii trebuie să specifice în mod clar şi precis care sunt drepturile lor subiective care au fost încălcate de actul administrativ contestat.

Având în vedere circumstanţele speţei şi normele legale citate, consideră că reclamanţii Ion Avram, Maria Parşova şi Ion Duca nu au demonstrat în mod clar ce drepturi le-au fost lezate prin adoptarea hotărârii nr. 4/39 din. 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului Electoral al secţiei dc votare Sadîc nr. 8/39" de către Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8.

Suplimentar, atrage atenţia că reclamantul Ion Duca şi Ion Avram nu au anexat la împuterniciri de a acţiona în numele consiliului local, fapt discutat şi în cadrul şedinţei Comisiei, potrivit extrasului din procesul-verbal al şedinţei.

Totodată, explică că în baza Registrului de stat al actelor locale nu au fost identificate deciziile invocate de contestatari, mai exact deciziile Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare" şi nr. 02/01 din 07.05.2024 „Cu privire la numirea în funcţie a învingătorului concursului pentru ocuparea funcţiei de secretar al Consiliului comunal Sadîc".

Deci în baza de date a Registrului menţionat, nu se regăsesc actele administrative care să confirme rezultatele concursului privind ocuparea funcţiei publice de secretar al consiliului local, corespunzător, nici actul de numire în funcţie a acestuia.

Cu toate acestea, Ion Duca identifică în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc, semnatar al deciziei nr. 05/01 din 13 septembrie 2024, în altă-ordine de idei, din textul deciziei nr. 05/01 din 13.09.2024 „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare" remarcă că este adoptată „unanim" fără a fi indicat numărul de voturi, de asemenea aceasta a fost semnată pe 17 septembrie 2024, pe când în

contestaţii se susţine că a fost adusă la cunoştinţa subiecţilor vizaţi la data de 13 septembrie 2024.

Mai mult, analizând cel puţin ultimele decizii incluse în Registrul de stat al actelor locale, se observă că fiecare din acestea conţine rubrica privind numărul exact al voturilor pentru fiecare din opţiunile valorificate.

Prin urmare, concluzionează că având în vedere argumentele formulate, Comisia Electorală Centrală îşi menţine poziţia exprimată în această speţă şi solicită instanţei să declare acţiunea depusă de reclamanţi ca fiind inadmisibilă în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) şi g) din Codul administrativ, solicitând totodată examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Centrale.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024 s-a respins ca neîntemeiată acţiunea în contencios administrativ înaintată la cererea de chemare în judecată de către Ion Avram, Maria Parşova, Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale Raionale Cantemir nr.8, Comisia Electorală Centrală cu privire la anularea actului administrativ şi obligarea adoptării unui alt act administrativ.

Solicitarea și argumentele apelului.

În dezacord cu hotărârea enunțată, la 07 octombrie 2024 reclamanții Avram Ion, Parșova Maria și Duca Ion au declarat apel preventiv prin care au solicitat, casarea a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii, să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare a executării hotărârii nr.4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al Secției de votare Sadîc nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

Indică apelanții că, consideră hotărârea Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 04.10.2024 este ilegală şi urmează a fi anulată din următoarele motive:

Notează că, în cadrul procesului de judecată au demonstrat că Consiliul electoral a adoptat hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 cu încălcarea gravă a prevederilor imperative ale art.38 alin.(10) lit. a), b) din Codul Electoral şi a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secţiei de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, precum şi a deciziei Consiliului comunal Sadîc

nr.05/01 din 13.09.2024 ***"Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare".*** Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 era obligatorie pentru Consiliul electoral.

Demersul primarului comunei Sadic nr. 136 din 16.09.2024 îl consideră minciunos, nu exprimă adevărul şi a fost efectuat cu scopul de a induce în eroare Consiliul electoral. Consiliul comunal Sadîc, începând cu data de 29.03.2024 şi până în prezent s-a întrunit în mai multe şedinţe extraordinare în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, iar la data de 13.09.2024 a adoptat în mod legal decizia nr. 05/01, pe care a prezentat-o în termenul stabilit Consiliului electoral. Despre acest fapt trebuia să ţină cont atât Consiliul electoral, precum şi Comisia Electorală Centrală.

Hotărârea instanţei de fond nu conţine partea motivantă, din această cauză au indicat că actualmente nu au posibilitatea de a reda toate motivele cererii de apel. Acestea vor fi expuse suplimentar după ce hotărârea din 04.10.2024 va fi motivată şi ne va fi adusă la cunoştinţă în modul stabilit.

Ulterior, la data de 10 octombrie 2024 a fost depusă ***cerere de apel motivată*** în care este indicat că, ***Avram Ion,*** în calitate de Consilier PAS în Consiliul comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al Secţiei de votatre Sadîc nr.8/39, precum şi de alegător, ***Parşova Maria,*** alegător, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/0] din 13.09,2024, pentru funcţia dc membru al Biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc (s. Sadîc, s.Taraclia) din partea Consiliului comunal Sadîc, ***Duca Ion,*** în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc şi de alegător depun cererea de apel spre examinare şi soluţionare pentru ca prin decizia ce se va pronunţa, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral, să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8 și în conformitate cu hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024 solicită să fie scutiți de la plata taxei de timbru.

Menționează apelanții că în cadrul procesului de judecată au demonstrat că Consiliul electoral a adoptat hotărârea nr. 4/39 din 23.09.2024 cu încălcarea gravă a prevederilor imperative ale art.38 alin.(10) lit. a), b) din Codul Electoral şi a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secţiei de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, precum şi a deciziei Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 ***"Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare".*** Decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 era obligatorie pentru Consiliul electoral.

Demersul primarului comunei Sadic nr. 136 din 16.09.2024 îl consideră mincinos, nu exprimă adevărul şi a fost efectuat cu scopul de a induce în eroare Consiliul electoral. Consiliul comunal Sadîc, începând cu data de 29.03.2024 şi până în prezent s-a întrunit în mai multe şedinţe extraordinare în conformitate cu Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, iar la data de 13.09.2024 a adoptat în mod legal decizia nr. 05/01, pe care a prezentat-o în termenul stabilit Consiliului electoral. Despre acest fapt trebuia să ţină cont atât Consiliul electoral, precum şi Comisia Electorală Centrală.

Notează că în speţă, instanţa de judecată atestă că, prin decizia nr. 02/01 din 07.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a luat act de rezultatele concursului pentru ocuparea funcţiei vacante de secretar al Consiliului şi s-a decis numirea lui Ion Duca în această funcţie, începând cu data de 07.05.2024 *(fila cauzei 24).* Totodată instanţa menţionează că, orice revendicare privind includerea în componenţa biroului electoral poate fi iniţiată doar de organul care a desemnat persoana respectivă, în acest caz, Consiliul comunal Sadîc.

În acest sens menționează că prin decizia nr. 03/02 din 31.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a hotărât desemnarea lui Duca Ion, secretar al Consiliului comunal, în calitate de reprezentant al Consiliului în instanțele de judecată ale Republicii Moldova, pentru un termen de 3 ani începând cu data de 31 mai 2024 *(fila cauzei 18)* or, Consiliul comunal Sadîc a fost şi este reprezentat de Duca Ion, secretar al Consiliului comunal.

Apreciază critic și eronate concluziile instanței precum că, Maria Parşova, deşi desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru a face parte din biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, nu are un interes juridic propriu, direct şi personal pentru a depune contestaţie în nume propriu împotriva hotărârii privind constituirea biroului electoral.

Potrivit art. 17 din Codul Administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, or, faptul că, Maria Parşova, nu a fost inclusă în component biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 reprezintă o încălcare direct a dreptului dnei Maria Parşova de a face parte din biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 şi de a participa la procesul electoral.*

Mai mult, pentru a exercita acest drept Maria Parşova a urmat cursurile şi a obţinut certificatul de calificare care confirmă formarea/specializarea în domeniul electoral.

Evidențiază că excluderea dnei Maria Parşova din biroul electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 de către Consiliul electoral al circumscripţiei electorale raionale Cantemir nr.8 constituie o încălcare gravă a dreptului dnei Maria Parşova de a participa la procesul electoral.

Actul de desemnare a dnei Maria Parşova în componenţa biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39, decizia Consiliului Comunal Sadic nr.05/01 din 13.09.2024 *(fila cauzei 26-28, 29-31),* este obligatoriu şi în continuare pentru Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr.8, iar activitatea şi hotărârile biroului electoral fără Maria Parşova este ilegală.

Susțin apelanții că, instanța de fond practic nu s-a expus asupra cerinţelor invocate de dna Maria Parşova.

Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, remarcă că judecătorii trebuie nu doar să îndeplinească criterii obiective de imparţialitate, ci să fie şi percepuţi ca fiind imparţiali.

Miza este încrederea pe care instanţele trebuie să o inspire justițiabililor dintr-o societate democratică.

O instanță de judecată trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar.

Justiția nu doar trebuie făcută, trebuie să se şi vadă că s-a făcut justiție. Percepția de imparțialitate se măsoară prin standardul observatorului rezonabil.

Instanța trebuie să fie imparțială şi din punct de vedere obiectiv, adică trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință (Gregory vs Marea Britanie, CEDO, (1997) 25 EHRR 577).

Ceea ce este în joc, e încrederea pe care instanțele dintr-o societate democratică trebuie să o inspire populației, inclusiv şi acuzatului (Castillo Algar vs Spania, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, (1998) 30 EHRR 827).

Nerespectarea acestora ar constitui o încălcare a dreptului subsemnaților la un proces echitabil, garantat de ari.6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului.

În drept, cererea de apel a fost întemeiată pe prevederile art. 38 alin. (10) lit. a), b). art. 95 alin. (1), alin. (8) din Codul Electoral şi a pct. 7 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secţiei de votare, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1101/2023, art. 231-234, art. 240 alin. (1) lit. c), art. 241 alin. (2)-(3), art. 242, art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

La 10 octombrie 2024 intimatul ***Comisia Electorală Central*** a depus ***referință*** la cererea de apel prin care solicită respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond, totodată solicitând examinarea apelului în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Central.

În argumentarea referinței s-a invocat, că partea intimată nu poate fi de acord cu susținerile apelanților şi solicită declararea cererii de apel ca fiind inadmisibilă pentru următoarele motive de fapt şi de drept.

Apelanții au depus la Comisia Electorală Centrală două contestaţii, înregistrate sub nr. CEC-IOAPr/2 şi CKC-l()APr/3 din 26 septembrie 2024. În cadrul examinării contestaţiilor, Comisia a solicitat opinia CEC ER Cantemir nr. 8.

Comisia Electorală Centrală a examinat contestațiile în termenul legal stabilit de art. 100 din Codul electoral nr. 325/2022 în şedinţa publică din 29 septembrie 2024 şi a adoptat hotărârea nr. 2978 din 29 septembrie 2024.

Potrivii hotărârii adoptate. Comisia a reţinut următoarele:

Articolul 91 alin (1) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 statuează că, în sensul prezentului cod, prin contestaţie se înţelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acţiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune.

În acord cu art. 94 alin. (1) din codul electoral nr. 325/2022, în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de iniţiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul Cod şi de alte acte normative în domeniul electoral.

Prin urmare, din norma menționată a Codului electoral nr. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestații ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local.

De asemenea, cadrul legal aferent activității secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuții secretarului acestui organ să înainteze în nume şi din inițiativă proprii contestații asupra acțiunilor altor entități publice, în cazul de faţă ale organului electoral şi, subsecvent, să înainteze acţiuni în instanţa de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluţie.

Or. conform art. 14 alin. (1) lit. w) din Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, una dintre competentele consiliului local este desemnarea reprezentantului său în instanţele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorităţi publice. Prin urmare, nu ţine de competenţa secretarului iniţierea litigiilor, inclusiv de contencios electoral. Subsidiar, secretarul consiliului local nu a anexat dovada deţinerii împuternicirilor de a acţiona în numele si interesele consiliului local vizat.

Mai mult, potrivit ari. 39 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administraţia publică locală, secretarul îndeplineşte atribuţiile sale sub autoritatea primarului, iar din materialele speţei se atestă că actuala componenţă a biroului electoral s-a stabilit anume reieşind din activitatea administrativă a primarului, astfel acţiunile secretarului nu sunt realizate sub autoritatea primarului, ci din contra - în detrimentul acesteia. în mod independent.

Astfel, constată că secretarul consiliului local, prin înaintarea acţiunii în contencios administrativ, şi-a depăşit atribuţiile funcţionale, nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale.

În ceea ce privește admisibilitate revendicărilor înaintate de către domnul Avram Ion, consilier local, care deţine calitatea de membru al Biroului electoral al secţiei dc votare Sadîc nr. 8/39, Comisia cu titlu de principiu relevă că, potrivii art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcționarii electorali, observatorii, precum și asociațiile obștești care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestații împotriva organului electoral care le-a aplicat sancţiunile prevăzute de ari. 102 alin. (6) şi alin. (8). În aceste cazuri, legalilatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior”.

Prin urmare, funcționarii electorali, adică membrii biroului electoral al secţiei de votare, sunt în drept să conteste actele eu caracter electoral doar în situația în care prin acestea le-a fost aplicată o sancțiune, în alte cauze contestațiile înaintate

nu întrunesc condițiile de admisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor şi scopului legitim urmărit de aceste funcții.

Aşadar, se atestă faptul că revendicarea înaintată de către domnul Avram Ion esle în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă.

În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Parşova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc, Comisia atrage agenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ nr. 116/2018, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă".

În conformitate cu art. 38 alin. (10) lit a) din Codul electoral nr. 325/2022, dreptul de a desemna 3 membri în componenţa biroului electoral îl are consiliul local. Adică, dreptul dc a înainta candidaturi aparţine consiliului, iar candidatul desemnat nu are acest drept în mod autonom, adică personal. Faptul desemnării candidaturii creează premise juridice pentru a obţine drepturi în cazul în care procedura se finalizează cu emiterea unui act administrativ favorabil, care sunt subsecvente dreptului de bază de a desemna candidaturi.

Face trimitere intimatul și la prevederile art. 11 alin. (2), art. 5, art. 10 alin. (1) art. 17, art. 20 din Codul administrativ, invocând că, din corelarea normelor enunţate, se desprinde că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acţiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat. Acest lucru reprezintă o garanție că doar persoanele cu un interes juridic real şi direct pot iniția astfel de acțiuni şi că procesul judiciar va fi eficient şi relevant.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susţinerile formulate prin cererea de chemare în judecata. În conținutul cererii, reclamanții trebuie să invoce explicit vătămarea dreptului propriu. Expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 şi 189 din Codul administrativ, cum ar fi: „drept vătămat" şi „încălcarea unui drept al său", se referă la drepturi subiective concrete. Astfel, reclamanţii trebuie să specifice în mod clar şi precis care drepturi subiective le-au fost încălcate prin actul administrativ contestat.

Având în vedere circumstanțele speței şi normele legale citate, consideră că reclamanţii Ion Avram, Maria Parşova şi Ion Duca nu au demonstrat în mod clar ce drepturi le-au fost lezate prin adoptarea hotărârii nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 „Cu privire la constituirea Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39" de către CE CER Cantemir nr. 8.

Suplimentar, atrage atenția instanței că Duca Ion şi Avram Ion nu au anexat la cererea dc apel împuterniciri de a acționa în numele consiliului local, fapt discutat şi în cadrul ședinţei Comisiei (a se vedea pag. 6 al Extrasului din procesul-verbal al şedinţei).

La 10 octombrie 2024 intimatul ***Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8*** a depus ***referință*** la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului, și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind legală și întemeiată, totodată solicitând examinarea apelului în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Central.

În argumentarea referinței s-a invocat, poziția expusă de ***Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8*** în referința depusă în prima instanță.

Argumentele participanților la proces.

Procedura de citare a fost legal executată.

În ședința instanței de apel nu s-a prezentat apelanta Parșova Maria, care la data de 10 octombrie 2024 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

De asemenea, fiind legal citați, prin referință *Comisia Electorală Centrală* și *Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Cantemir nr. 8* au solicitat examinarea apelului în lipsa sa.

Potrivit prevederilor art. 218 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Având în vedere aspectele sus enunțate, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente, legal citate.

În ședința instanței de apel ***apelantul Ion Duca*** a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral și să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

A***pelantul Ion Avram*** în ședința instanței de apel, de asemenea a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 04 octombrie 2024, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea subsemnaților de contencios administrativ să fie admisă integral și să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2024 de respingere a cererii de suspendare până la pronunțarea unei decizii definitive executarea hotărârii nr. 4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituire blocului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 a Conciliului electoral al circumscripției electorale raionale Cantemir nr. 8.

Aprecierea instanței de apel.

Verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse de părți, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curţii de Apel Cahul conclude asupra necesității admiterii apelului declarat de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca, casării integrale a hotărârii primei instanțe şi emiterii unei noi decizii, prin care se respinge ca inadmisibilă acțiunea reclamanților Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisiei Electorale Centrale, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc nr.8/39, dat fiind că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod Administrativ, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării

drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”

Conform art.236 Cod administrativ, „instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului”.

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie*”.

Conform art. 17 Codului administrativ drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin (1) Cod administrativ orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ (2) Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17”.

Colegiul reține, că concluzia primei instanţe este adoptată sub imperiul aplicării eronate a normelor legii procedurale. Instanța de fond a motivat hotărârea, precum că reclamanții nu sunt persoane, drepturile cărora au fost încălcate în sensul art. 17 din Codul administrativ, însă a ajuns la concluzia că speței sunt aplicabile prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) al Codului administrativ, potrivit căreia examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la art. 224 alin. (1) lit. a) - e). Colegiul judiciar reține că, potrivit circumstanțelor constatate ale cauzei instanța de fond urma să verifice corespunderea cererii reclamanților Avram Ion, Parșova Maria și Duca Ion criteriilor de admisibilitate a acțiunii. Concluzia în cauză rezultă din următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Din materialele cauzei se reține că, prin decizia Consiliului Comunal Sadîc „Cu privire la desemnarea candidaturilor membrilor pentru constituirea biroului electoral al secţiei de votare" nr.05/01 din 13 septembrie 2024, s-a decis desemnarea candidaţilor pentru funcţia de membru al biroului electoral al secţiei de votare comuna Sadîc (s. Sadîc, s.Taraclia) din partea Consiliului comunal, conform anexei nr.1.

Conform anexei nr.1 la decizia nr.05/01 din 13.09.2024, în calitate de membri a biroului electoral al secţiei de votare comuna Sadîc au fost desemnaţi: Andrei Dimcea, Anna Sobor, Maria Parşova, membru supleant Silvia Rotari (fila dosarului 16-17).

La 23.09.2024 Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 a emis hotărârea cu privire la constituirea Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39 (fila dosarului 15), în următoarea componență: Avram Ion, - din partea Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Miliș Maris - din partea Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Bejan Silvia, Chircu Maria, Dimcea Andrei, Dușa Natalia, Parșova Eugenia, Sobol Ana și Socol Ludmila – din Registrul Funcționarilor Electorali.

La data de 26.09.2024 reclamanţii Ion Avram, Maria Parşova, Ion Duca s-au adresat cu cereri prealabile la Comisia Electorală Centrală, prin care au solicitat obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 să includă în preambulul hotărârii nr.4/39 din 23.09.2024, după textul "nr.2633/22024" sintagma „decizia Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024”, să substituie sintagmele „Registrul Funcţionarilor Electorali” de la poziţiile „Andrei Dimcea, Ana Sobor” cu sintagmele „reprezentantul Consiliului comunal Sadîc în baza deciziei Consiliului comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024”, să substituie sintagma „Secretara Consiliului comunal Sadîc” de la pct.3 cu sintagma "Secretarul Consiliului Comunal Sadîc, Ion Duca”, să o includă pe Maria Parşova în calitate membru al biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39, desemnată prin decizia Consiliului Comunal Sadîc nr.05/01 din 13.09.2024 (fila dosar 26-28, 29-31).

Prin hotărârea nr.2978 din 29.09.2024 emisă de Comisia Electorală Centrală cu privire la contestaţiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 şi CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de domnii Duca Ion, Avram Ion şi Parşova Maria, au fost declarate inadmisibile contestaţiile. Prin hotărârea nr.2978 din 29.09.2024,

Comisia Electorală Centrală a ajuns la concluzia că, contestația nr. CEC-10APr/2 a fost depusă de domnul Duca Ion, secretar al Consiliului comunal Sadîc, s-a făcut trimitere la art. 91 alin (1) din Codul electoral nr. 325/2022 și art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, și s-a indicat că, din norma menţionată din Codul electoral or. 325/2022 nu se desprinde calitatea de subiect al unei contestaţii ce ar putea să o aibă consiliul local/secretarul consiliului local. De asemenea, cadrul legal aferent activităţii secretarului consiliului local/raional nu oferă atribuţii secretarului acestui organ să înainteze în nume şi iniţiativă proprie contestaţii asupra acţiuni lor altor entităţi publice, în cazul de faţă ale organului electoral şi, subsecvent, să înainteze acţiuni în instanţa de judecată în cazul dezacordului cu o eventuală soluţie. În concluzie s-a indicat că, secretarul consiliului local înaintând contestaţia (cererea prealabilă) şi-a depăşit atribuţiile funcţionale nefiind persoana abilitată cu acest drept, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revendicărilor sale. În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către domnul Avram Ion, consilier local, care deține calitatea de membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39, Comisia cu titlu de principiu a relevat că, potrivit art. 94 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, „Funcţionarii electorali, observatorii, precum şi asociaţiile obşteşti care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestaţii împotriva organului electoral care le-a aplicat sancţiunile prevăzute de art. 102 alin. (6) şi alin. (8). În aceste cazuri, legalitatea hotărârii se contestă la organul electoral ierarhic superior”. Astfel, funcţionarii electorali, adică membrii biroului electoral al secţiei dc votare, sunt în drept să conteste actele cu caracter electoral doar în situaţia în care prin acestea le-a fost aplicată o sancţiune, în alte cauze contestaţiile înaintate nu întrunesc condiţiile de inadmisibilitate, fiind o activitate improprie statutului lor şi scopului legitim urmărit de funcţionalitatea acestuia. Prin urmare, s-a concluzionat că revendicarea înaintată de către domnul Avram Ion este în afara cadrului legal pertinent, fiind inadmisibilă. În ceea ce privește admisibilitatea revendicărilor înaintate de către doamna Parşova Maria, desemnată prin Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.092024, pentru funcţia de membru al biroului electoral al secției de votare Sadîc, Comisia a atras atenția că, potrivit art. 17 din Codul administrativ nr. 116/2018, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”. S-a indicat că, drepturile candidatului desemnat au caracter subsecvent dreptului de înaintare a candidaturii, fiind un drept al unui terţ, care este admisibil în procedura administrativă doar în situația în

care dreptul de bază se revendică de persoana avenită, ceea ce în speța de față lipsește, or nicio persoană care a inițiat procedura prealabilă nu întrunește criteriile de admisibilitate. Comisia a conchis că revendicarea de către consiliul local legal constituit a unui drept poate fi solicitată prin intermediul reprezentantului său delegat în baza deciziei. Pornind de la cele expuse supra, Comisia a concluzionat că pretenţiile înaintate nu întrunesc criteriile de admisibilitate.

Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului şi recunoaşterea dreptului pretins.

Astfel, Colegiul judiciar constată că obiect al examinării prezentei cauze în instanţa de contencios administrativ îl constituie anularea hotărârii nr.2978 din 29.09.2024 emisă de Comisia Electorală Centrală cu privire la contestaţiile (cererile prealabile) nr. CEC-10APr/2 şi CEC-10APr/3 din 26 septembrie 2024 depuse de Duca Ion, Avram Ion şi Parşova Maria, precum şi obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 să introducă modificări în hotărârea nr.4/39 din 23.09.2024 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr.8/39.

În speţă, Colegiul judiciar atestă că, prin decizia nr. 02/01 din 07.05.2024, Consiliul comunal Sadîc a decis numirea lui Ion Duca în funcţia de secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, începând cu data de 07.05.2024 (fila dosarului 24).

Colegiul judiciar constată că, *Duca Ion* a înaintat acțiunea în procedura de contencios administrativ împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 şi Comisiei Electorală Centrală, poziționându-se ca un reclamant persoană fizică, ceea ce rezultă din faptul, că în rubrica denumirii Reclamanților este poziționată persoana Duca Ion, fără mențiunea că este secretarul sau reprezentantul Consiliului comunal Sadîc, și cererea de chemare în judecată e semnată la fel de la numele persoanei fizice Duca Ion, fără specificarea calității de secretar sau reprezentant al Consiliului comunal Sadîc (f.d.4-8). Nici din întregul text al cererii de chemare în judecată reclamantul Duca Ion nu a invocat că acționează de la numele Consiliului comunal Sadîc, și că anume entitatea Consiliul comunal Sadîc ar fi reclamant în această cauză. În textul cererii de chemare în judecată Duca Ion într-adevăr a invocat ca și o deficiență faptul că

Comisia Electorală Centrală în ședința de examinare a cererilor prealabile nu i-a oferit un termen de 10 minute pentru a prezenta o un act ce-i atestă împuternicirile de reprezentare a Consiliului comunal Sadîc, însă acest argument prin sine nu poate fi conceput ca un indiciu potențial de a identifica Consiliul comunal Sadîc cu statut de reclamant, atât timp cât după forma și conținutul cererii de chemare în judecată rezultă indubitabil că reclamant este persoana fizică Duca Ion.

Este de menționat și faptul, că acțiunile de contencios electoral constituie proceduri rapide, care se examinează în termen de 3 zile, și acest termen scurt de examinare presupune necesitatea manifestării unei perseverențe sporite din partea reclamanților în vederea întocmirii la un nivel calificat atât a contestațiilor, cât și a cererilor de chemare în judecată, pentru a reduce la minim, și doar în cazurile evident-stringente, discuțiile juridice legate de forma și conținutul contestațiilor și cererilor de chemare în judecată. La speță o asemenea discuție juridică nu era evidentă și nu implica o astfel de inițiativă din partea instanței judecătorești. Reclamantul Duca Ion a avut posibilitatea de a veni în fața instanței de judecată cu unele propuneri de corectare a cererii de chemare în judecată, dar nu a recurs la un asemenea instrument, și astfel instanțele judecătorești nu au nici un motiv pentru a percepe cererea de chemare în judecată altfel decât corespunzător formei și conținutului ei, iar argumentul apelantului Duca Ion cu referire la identificarea reclamantului se prezintă a fi unul inconsistent.

Nu este reținut argumentul apelantului Duca Ion, că având împuterniciri de reprezentare a Consiliului comunal Sadîc, urma să fie perceput Consiliul comunal Sadîc ca și reclamant, pe motivul indicat în special în alineatul precedent, dar și suplimentar din considerentul că decizia Consiliului comunal Sadîc nr.03/02 din 31.05.2024, prin care Duca Ion a fost investit cu împuterniciri de reprezentare pentru un termen de 3 ani începând cu 31 mai 2024, este expusă controversat la compartimentul împuternicirilor speciale (inclusiv împuternicirea de a semna cererea de chemare în judecată) lui la înaintarea acțiunii, fapt care nu ar permite instanței judecătorești să-l accepte pe Duca Ion ca și purtător al dreptului de a semna și a depune cerere de chemare în judecată de la numele Consiliului comunal Sadîc. În decizia Consiliului comunal Sadîc nr.03/02 din 31.05.2024, pe de o parte este consemnat: ”*se aprobă procura, pe un termen de 3 ani, începând cu 31.05.2024 desemnându-l pe Duca Ion – secretar al Consiliului comunal Sadîc, cu dreptul de a reprezenta consiliul comunal Sadîc în instanțele de judecată a RM, conducându-se de dreptul să folosească de toate drepturile prevăzute de art. 81 al*

Codului de procedură civilă, *de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale,* ***cu excepţia dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunţa total sau parţial la pretenţiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenţii, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaşte, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacţii, de a intenta acţiune reconvenţională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătoreşti,*** *de a reprezenta interesele Consiliului comunal Sadîc în organele de forță poliție, procuratură) de a semna din numele Consiliului comunal Sadîc toate actele legate de această împuternicire (cereri , acțiuni civile, apel recurs)*

Potrivit art. 81 alin. (1) cod de procedură civilă este prevăzut expres că, „*(1) Împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepţia dreptului de a semna cererea şi de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunţa total sau parţial la pretenţiile din acţiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenţii, de a modifica temeiul sau obiectul acţiunii, de a o recunoaşte, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacţii, de a intenta acţiune reconvenţională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărîrea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amîna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărîrii judecătoreşti, drept care trebuie menţionat expres, sub sancţiunea nulităţii, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.”*.

Astfel, în cazul în care Duca Ion urma să reprezinte interesele Consiliului comunal Sadîc împuternicirile lui urmau să fie direct indicate în procură într-o manieră care exclude orice interpretare sisceptibilă de a trezi dubii cu referire la drepturile speciale (inclusiv dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată), însă decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 03/02 din 31.05.2024 are prevederi contradictorii - circumstanță care atestă odată în plus că Duca Ion a acționat cu titlu de reclamant, și nu reprezentant, în acțiunea formulată împotriva pârâților Comisiei Electorale Centrale și Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8.

Astfel, Duca Ion având în cauza prezentă statutul procesual de ”reclamant”" în calitate de persoana fizică, nu a demonstrat că hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8 din 23.09.2024 cu privire la constituirea Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr.8/39 în oarecare mod și măsură îi atinge drepturile sau libertățile.

În ceea ce privește depunerea acțiunii de către Avram Ion, Colegiul judiciar ține să menționeze faptul că, deținerea funcției de consilier ai Consiliului comunal Sadîc și membrul al Biroului electoral al secției de votare Sadîc nr. 8/39 nu-i conferă calitatea procesuală necesară pentru a contesta actele emise de autoritățile electorale, precum Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale Raionale Cantemir nr. 8 sau Comisia Electorală Centrală.

Această concluzia reiese din prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017/. Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) prezentei Legi în funcţie de caracterul lor, normele juridice se împart în **generale**, **speciale** şi derogatorii; ***(2)*** mormele juridice generale sînt aplicabile fie tuturor raporturilor sociale sau subiecţilor de drept, fie unor categorii de raporturi sau de subiecţi, fără a-şi pierde caracterul de generalitate; ***(3)*** Normele juridice speciale sînt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecţi strict determinaţi. În caz de divergenţă între o normă generală şi o normă specială, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma specială.

Codul administrativ și Codul electoral sunt acte normative de acelaşi nivel, dar Codul electoral este actul normativ de caracter special. Respectiv, în relațiile electorale, inclusiv și la subiectele în dispută se aplică anume prevederile Codului electoral.

În speţă, pentru a fi legitimată o astfel de acţiune, este necesar ca reclamanţii să se încadreze în categoriile expres prevăzute de art. 94 alin. (1) din Codul electoral, care limitează dreptul de a formula contestaţii în materie electorală la anumite subiecte de drept specific definite de legislaţie.

Instanţa reţine că, în conformitate cu prevederile Codului electoral, dreptul de a formula contestaţii în materie electorală este strict reglementat şi limitat la subiecţii expres prevăzuţi de lege, conform art. 94 alin. (1) şi (2). Aceste dispoziţii restrâng în mod deliberat sfera persoanelor care pot depune contestaţii împotriva actelor sau acţiunilor organelor electorale, asigurând că doar acele persoane care

sunt direct afectate sau care au un interes juridic propriu şi legitim au acces la această cale de atac.

Conform dispoziţiilor art. 94 alin. (1) din Codul electoral, în calitate de subiecţi cu drept de contestaţie pot figura ***alegătorii, candidaţii desemnaţi, grupurile de iniţiativă, blocurile electorale, concurenţii electorali sau participanţii la referendum*** care revendică încălcarea drepturilor sau intereselor lor legitime prevăzute de legislaţia electorală. În context, consilierii locali, membrii biroului electoral al secției de votare în calitatea lor individuală, nu sunt incluşi în aceste categorii de subiecţi cu drept de contestaţie, iar dreptul procesual de a contesta actele electorale nu le este recunoscut de lege.

Pentru a putea formula o contestaţie în materie electorală, Codul electoral şi Codul administrativ impun ca subiectul reclamant să revendice încălcarea unui drept subiectiv sau a unei libertăţi proprii prin actele administrative contestate.

La caz, însă Avram Ion și Duca Ion nu invocă existenţa unei vătămări personale a drepturilor lor sau a libertăţilor individuale prin hotărârea nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale Raionale Cantemir nr. 8, ci mai degrabă invocă un interes general al societății – ceia ce nu poate fi asimilat unui drept sau interes personal al reclamanților.

De asemenea este de menționat că, revendicarea unor eventuale vicii de ilegalitate în emiterea unui act administrativ electoral nu poate constitui, prin ea însăşi, temei pentru acordarea calităţii procesuale în lipsa unei legături concrete şi directe cu un drept propriu al reclamanţilor.

În speță, reclamantul Ion Avram invocă că a depus contestaţia în calitate de consilier al Consiliului comunal Sadîc, membru al Biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, precum şi în calitate de funcţionar public, și că aceste calități îi conferă dreptul de a contesta actele administrative emise de către autorităţile electorale. Însă, art. 94 din Codul electoral reglementează în mod expres calitatea procesuală şi subiecţii cu drept de contestaţie în materie electorală, respectiv: alegătorii, candidaţii desemnaţi, grupurile de iniţiativă, blocurile electorale, concurenţii electorali sau participanţii la referendum care revendică încălcarea drepturilor legitime prevăzute de Codul electoral. La fel, funcţionarii electorali, observatorii şi asociaţiile obşteşti care au solicitat acreditarea observatorilor pot depune contestaţii doar împotriva actelor organului electoral care le-a aplicat sancţiuni.

Astfel, Colegiul judiciar reține că, simpla calitate de consilier local a lui Avram Ion nu îi conferă automat dreptul de a contesta orice act administrativ electoral în nume propriu, ci doar în măsura în care acesta afectează un drept sau interes legitim propriu.

De asemenea, Colegiul judiciar constată că, Parșova Maria indică că ar fi avut dreptul de a contesta Hotărârea nr. 4/39 din 23 septembrie 2024 cu privire la constituirea biroului electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39 din 23.09.2024 a Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr. 8, în calitate de persoană vătămată prin neincluderea sa în componenţa biroului electoral. Conform art. 94 din Codul electoral, subiecţii cu drept de a depune contestaţii în această materie sunt strict limitaţi la concurenţi electorali, grupuri de iniţiativă, alegători sau persoane juridice cu interese legitime afectate direct de actul administrativ contestat.

La caz, Maria Parşova, deşi desemnată prin decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 05/01 din 13.09.2024 pentru a face parte din biroul electoral al secţiei de votare Sadîc nr. 8/39, nu are un interes juridic propriu, direct şi personal pentru a depune contestaţie în nume propriu împotriva hotărârii privind constituirea biroului electoral. Or, dreptul de a fi desemnat în componenţa unui birou electoral nu reprezintă un drept personal al persoanei desemnate, ci un drept care decurge din decizia organului colectiv care îl numeşte, respectiv Consiliul comunal Sadîc.

Astfel, orice revendicare privind includerea în componenţa biroului electoral poate fi iniţiată doar de organul care a desemnat persoana respectivă, în acest caz, Consiliul comunal Sadîc, şi nu de persoana nominalizată. În joc sunt puse interesele reprezentative ale comunității (unitatea administrativ-teritorială Sadîc), reprezentată de Consiliul comunal Sadîc, și atribuțiile autorității electorale Consiliul Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 aferente constituirii birourilor electorale, concurența cărora poate fi soluționată la inițiativa anume a acestor entități, dar nu la inițiativa persoanelor vizate în deciziile acestor autorități publice.

La fel nu sunt justificați reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca de a invoca un interes propriu din ipostaza lor de alegători, or hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.4/39 din 23.09.2024 nu este susceptibilă sub nici un aspect de a avea incursiune în dreptul activ al alegătorului.

În acest context, Colegiul judiciar ține să menționeze că, Consiliul comunal Sadîc este cel care are dreptul de a revendica includerea unui membru în componenţa biroului electoral, nu persoana desemnată individual pentru a face parte din această structură.

Din considerentele menționate, și având în vedere că instanţa de fond a interpretat eronat normele de drept material, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul a concluzionat, că restabilirea echităţii legale se impune prin casarea integrală a hotărârii instanţei de fond şi emiterea unei noi hotărâri prin care se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca, dat fiind că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod Administrativ.

Conducându-se de prevederile 207 alin. (2) lit. e), art. 240 alin. (1) lit. c), 251 alin. (2) Cod administrativ, Colegiul judiciar, -

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 04 octombrie 2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reclamanților Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca.

Se emite o nouă decizie după cum urmează.

Se declară inadmisibilă acțiunea înaintată de reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca împotriva pârâților Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Raionale Cantemir nr.8 și Comisia Electorală Centrală, cu privire la anularea deciziei Comisiei Electorale Centrale asupra cererii prealabile și obligarea Consiliului Electoral al Circumscripţiei Electorale raionale Cantemir nr.8 de a modifica hotărârea cu privire la constituirea biroului electoral al Secţiei de votare Sadîc nr.8/39, în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ, dat fiind că reclamanții Ion Avram, Maria Parșova și Ion Duca nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile de la pronunțării ei.

Decizia motivată va fi pronunțată la data de 14 octombrie 2024, ora 14:00.

Președintele ședinței, judecător Vitalie Movilă

Judecătorii Evghenii Dvurecenschii

Serghei Pilipenco